گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۷۳۶۲۳
چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ ۱۲:۳۹

یادداشتی به قلم اعظم موسوی

روایت معلمی از منظر ارتباطات

آنچه در این یادداشت مطمح نظر است نقش ارتباط مؤثر معلم با جامعه مخاطب، به‌طور ویژه دانش‌آموز است.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، «اعظم موسوی» فعال رسانه و روابط عمومی اداره آموزش و پرورش ناحیه سه شیراز در یادداشتی به عنوان «روایت معلمی از منظر ارتباطات» به پایگاه خبری گزارش خبر آورده است؛

آنچه در این یادداشت مطمح نظر است نقش ارتباط مؤثر معلم با جامعه مخاطب، به‌طور ویژه دانش‌آموز است.

این مهم که ارتباط مؤثر چه مواردی را شامل می‌شود، بسته به هنر و تسلط معلم بر شیوه‌های گوناگون و ابزار مختلف ارتباطی، متفاوت است.

با توجه به اینکه بیان معلم به نوعی در چارچوب رسانه‌های شنیداری قرار می‌گیرد، پس بی‌شک چگونگی استفاده معلم از بیان چه در سرعت کلام و چه در القای حس موردنظر که به یاددهی و یادگیری ختم می‌شود، از اهمیت بالایی برخوردار است.

از این‌رو با علم به این موضوع که بیان معلم، رسانه شنیداری در دسترسی است که بدون نیاز به امکانات ویژه می‌تواند مطالب زیادی را در زمان محدود و برای اجتماع کوچک و متوسط و گاهی بزرگ دانش‌آموزان(با استفاده از سایر ابزار ارتباطی همچون بلندگو) بیان کند، به برقراری ارتباط دوسویه‌ای می‌انجامد که یادگیری را آسان‌تر و از پس همین گفتگوی دوسویه است که ارتباط معلم و شاگرد قوام پیدا می‌کند.

از این منظر، گفتگو می‌تواند به حصول الگوهای مناسب برای یاددهی و یادگیری بینجامد و ارتباط مگر جز این است؟ «با گفت‌وگو، زبان مشترک پیدا می‌شود و با زبان مشترک، فکر مشترک شکل می‌گیرد و با فکر مشترک، رویکرد مشترک در مقابل جهان و حوادث جهانی به وجود می‌آید. از این رو حاصل گفت وگو در نهایت همدلی و همزبانی است». (دکتر هادی خانیکی، در جهان گفتگو)

بدون شک رویکرد فناوری‌های جدید ارتباطی به تضعیف گفتگوی رو در رو می‌انجامد و تأثیر پیشین کلام را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد. در عرصه ارتباط، حوزه‌های متکثر ارتباطی بیشتر مبتنی بر ارتباط یک‌سویه است، حال آن‌که قرآن‌کریم هم از گفتگو بهره برده و اهمیت هنر سخنوری را یادآور می‌شود. گفتگو در فرهنگ اسلامی، جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی و روان‌شناسی نمود بارز دارد و نقش مؤثر گوش شنوا و زبان گویا در ارتباط را برجسته می‌کند. این گفتگو می‌تواند در قالب تدریس معلم به شاگرد و با ابزار سخنوری رخ بنمایاند. پس گفتگو یک ضرورت است و در عصری که بیش از هر زمان دیگر تحول و دگردیسی ارتباطی صورت گرفته، مباد که به افول گفتگو برسیم.

همین تأثیرگذاری بیان معلم به عنوان رسانه شنیداری سهل الوصول، اهمیت این موضوع را یادآور می‌شود که لازم است معلم، مهارت‌های فن بیان و سخنوری را آموخته باشد و با توجه به اهمیت روابط انسانی بین شاگرد و معلم به عنوان پیام‌آوران آگاهی، از مخاطب خود شناخت کافی داشته، همین‌طور آنچه در چنته دارد به اندازه‌ای باشد که بتواند نیاز دانش‌آموز خود به عنوان شنونده را برطرف کند تا ارتباط شنیداری او با معلمش به یادگیری مطلوب و ماندگار بیانجامد.

در این میان آنچه نباید از نظر دور نگاه داشته شود این است که به‌طور معمول، شنونده از نشستن طولانی‌مدت پای سخنان معلم خسته شده و حتی ممکن است تمرکز خود را از دست بدهد؛ برای رفع این مشکل، معلم به عنوان فرستندی پیام در چرخه‌ی ارتباطی یاددهی و یادگیری باید با به‌کار بردن ترفندهایی بر جذابیت و گیرایی کلام، بیان و صدایش بیافزاید. ریتم دادن به کلام، تغییر ضرباهنگ صدا، ارتباط چهره به چهره، نگاه و ارتباط غیرکلامی، حرکات بدن و حتی گاهی سکوت، می‌تواند تا حدودی فرستنده پیام در کلاس درس را یاری کند.

معلم می‌داند و باید بداند که مهارت‌های ارتباطی در جامعه‌ای که او راهبری آن را بر عهده دارد یعنی کلاس درس، از اهمیت بالایی برخوردار است؛ مهارت‌های ارتباطی کمک می‌کند تا ارتباط دو طرفه، انتقال مفاهیم و دانش، کیفیت مطلوب یاددهی و یادگیری و تعامل بر مدار ارزش‌ها و کرامات انسانی بین معلم و فراگیر شکل بگیرد که تدریس خوب حاصل ایجاد رابطه‌ی درست است.

روز و روزگار همه‌ی معلم‌های سخت‌کوش و بی ادعا، همایون باد.

اعظم موسوی- فعال رسانه و روابط عمومی اداره آموزش و پرورش ناحیه سه شیراز